

SAK 12/2024

ENDRING AV RETNINGSLINJER FOR ASSOSIERT TILKNYTNING

SAKEN FREMMES AV: PRESBYTERIESTYRET I ØSTRE PRESBYTERIUM

Saken sendes til menighetsbehandling før synodemøtet.

1. Sakens omfang og type

Saken har flere prinsipielle sider, og berører vår kirkeordning selv om den ikke nødvendigvis medfører forfatningsendringer. Synodestyret vil derfor sende saken til menighetsbehandling, slik at de som ønsker å uttale seg får mulighet til dette.

2. Saksfremmers ønskede resultat

Synodestyret oppfatter at styret i Østre presbyterium frem til høsten 2023, ønsker at denne saken skal drøftes med tanke på å gi rom for tilknytning til Frikirken og vår tilsynsordning, for et bredere spekter av menigheter. Det kan være nyplantinger som er usikre på sin konfesjonelle tilknytning, migrantmenigheter, og menigheter som ikke fullt ut deler den evangelisk lutherske lære, og Frikirkens tolkning og bruk av denne.

3. Sakens bakgrunn

Kirkelandskapet i Norge endrer seg raskt, og tidligere skillelinjer viskes ut, og nye oppstår. Både synodeledelsen og presbyteriene har opplevd dette som utfordrende den siste perioden. Noen vil se behov for en tilstramming, andre en oppmykning, i forhold til Frikirkens lære og praksis. Dette kan gjelde sakramentforståelse i sin helhet, dåpssyn, etiske spørsmål m.m.

Frikirken har i dag en ordning for assosiert medlemskap for menigheter som ønsker fullt medlemskap på sikt, men som trenger tid til å bli kjent med Frikirken og til å vurdere enkelte lærespørsmål. (Se vedlegg C.) Om de lander på et avvikende syn, gir ikke dagens ordning rom for å bli værende i et assosiert medlemskap.

Hvordan ønsker vi at dette skal se ut fremover? Vil det være mulig å tenke seg at menigheter kan ha en assosiert tilknytning til Frikirken, og dermed være en del av fellesskapet, uten å dele Frikirkens lære i alle spørsmål?

Saksdokumentene drøfter dette, og kommer med en anbefaling til synoden.

Styret i Østre presbyterium fremmer sak for behandling i synoden, basert på behandlinger i styret i februar, mars og juni 2023.

Styret i Østre presbyterium ønsker at den videre behandling av forslaget skal bidra til at de ulike sidene ved saken blir saksbehandlet i regi av synodestyret, og så fremmet med anbefaling for endelig behandling i synoden. Dermed har ikke styret i Østre presbyterium avklart endelig stilling til en ny ordning, men vil delta uforutinntatt i den videre behandlingen.

4. Sakens dokumenter

- A. Saksdokument fra synodestyret
- B. Protokollutskrift fra presbyteriemøtet i Østre presbyterium
- C. Gjeldende retningslinjer for assosiert tilknytning

5. Forslag til vedtak

Forslag fra styret i Østre presbyterium:

Synoden oppretter en ordning for assosiert tilknytning på ubestemt tid, basert på gjeldende reglement for assosiert tilknytning.

Ordning for assosiert tilknytning kan være for menigheter som ønsker tilhørighet og tilsyn uten fullt ut å tilfredsstillende gjeldende ordning og/eller gi sin tilslutning til Frikirkens lære og praksis, dersom det aktuelle presbyteriet og synodestyret godkjenner en avtale i det enkelte tilfellet.

Forslag fra synodestyret:

Synodestyret stiller seg bak forslaget fra styret i Østre presbyterium, med følgende tillegg / presisering.

Assosiert medlemskap skal ikke brukes som en sanksjonsmulighet. Ordningen prøves ut og evalueres frem til synoden 2027. Synodestyret, i samarbeid med presbyteriestyrene, får ansvar for evaluering og ny anbefaling for synoden.

Forslag til ny innledning i Reglement for assosiert tilknytning:

Assosiert tilknytning er en mulig ordning for grupper/menigheter som ønsker å være en del av tilsynsordningen og nettverket til Den Evangelisk Lutherske Frikirke. Følgende punkter må oppfylles for at man kan oppnå assosiert tilknytning.

6. Vedtak

A. SAKSDOKUMENT FRA SYNODESTYRET

Synodestyret har god erfaring med ordningen for assosiert tilknytning slik den fungerer i dag. Det var lærerikt og berikende å følge menigheten Inspirekirken de årene de hadde en slik tilknytning til oss. Da Inspirekirken, etter gode og lange prosesser, landet på at de ønsket å praktisere troendes dåp, tilsa ordningen at vi måtte avslutte den assosierte tilknytningen.

Styret i Østre presbyterium henvendte seg den gang til synodestyret og ba oss om å vurdere å endre/utvide ordningen, slik at Inspirekirken kunne beholde sin status som assosiert medlem, slik de selv ønsket. (Se utdrag fra synodestyrets protokoll oktober 2022 under)

Synodestyret ser det viktige anliggende i å videreutvikle eller utvide ordningen for assosiert tilknytning. Samtidig ser vi at forslaget kan leses inn i debatten om likekjønnet samliv, og derfor også behandles som en del av dette spørsmålet. Det tror vi ikke vi er tjent med, og vi har heller ikke forstått forslaget som særskilt knyttet til den saken. Jmfr tidligere henvendelse fra styret i Østre presbyterium an Inspirekirken.

Synodestyret vil derfor anbefale at det arbeides videre med ordningen for assosiert tilknytning, og at synoden åpner for at dagens ordning også kan brukes overfor menigheter som ikke ønsker full tilslutning til Frikirken, men som man kommer til enighet med an punktene som nevnes i retningslinjene. Dette kan gjelde både nåværende menigheter i Frikirken, som ikke lenger kan stå for Frikirkens lære, og nye menigheter som kommer utenfra. Ønsket om assosiert medlemskap skal alltid skje på menighetens initiativ, ikke som en reaksjon fra tilsynsmannen, presbyteriestyret eller synodestyret. Vi ser altså ikke for oss at assosiert medlemskap skal brukes som en sanksjonsmulighet. Dette skal være en positiv, frivillig tilknytning til gjensidig glede for det store fellesskapet.

Dette kan iverksettes umiddelbart, med en mindre endring i innledningen til retningslinjene.

Nåværende innledning:

Assosiert tilknytning er en mulig ordning for grupper/menigheter som vurderer å slutte seg til Den Evangelisk Lutherske Frikirke, men som ennå ikke vil melde seg inn på ordinært vis.

Ny innledning:

Assosiert tilknytning er en mulig ordning for grupper/menigheter som ønsker å være en del av tilsynsordningen og nettverket til Den Evangelisk Lutherske Frikirke. Følgende punkter må oppfylles for at man kan oppnå assosiert tilknytning.

Synodestyret anbefaler samtidig at ordningen utredes videre frem til neste synodemøte.

UTDRAG FRA SYNODESTYRETS PROTOKOLL FRA OKTOBER 2022

Sak 141/2021-2024 Henvendelse fra Østre presbyterium om tilhørighet for INSPIRE kirken

Jfr. sak 221/2014-2017 og sak 177/2017-2021

Tilsynsmann Geir Øystein Andersen deltok i behandlingen av saken.

Vedtak fra synodestyremøte februar 2017 (sak 221/2014-2017):

Synodestyret godkjenner avtalen om assosiert tilknytning til Frikirken for INSPIRE kirken i perioden 01.04.2017-31.12.2019.

Styret i Østre presbyterium gjorde følgende vedtak i november 2019 (sak 8/2019-2023): Forlengelse av avtalen mellom Inspirekirken og Den Evangelisk Lutherske Frikirke godkjennes og signeres, under forutsetning av at Inspirekirken og synodestyret godkjenner avtalen. Samtalene starter opp i første del av perioden, og Østre forutsetter at Inspirkirkens videre tilknytning til DELF er avklart innen periodens utløp.

Vedtak fra synodestyremøte desember 2019(sak 177/2017-2021):

Synodestyret godkjenner avtalen om assosiert tilknytning til Frikirken for INSPIRE kirken i perioden 01.01.2020 til 31.12.2022. Godkjenningen forutsetter at avtalen godkjennes av menighetsmøtet i INSPIRE kirken 08.12.2019.

I styremøte i mai 2022, vedtok styret i Østre presbyterium å forlenge avtalen om assosiert tilknytning ut 2023 dersom INPIRE kirken ønsket det.

Presbyteriestyret gjorde følgende vedtak i september 2022:

Saken oversendes synodestyret for videre behandling. Østre presbyterium anbefaler at synodestyret setter i gang en vurdering av mulighetene for å opprette en ordning for assosiert tilknytning på ubestemt tid, eller å tilpasse gjeldende ordning for assosiert tilknytning for INSPIRE kirken. En ny eller endret ordning for assosiert tilknytning bør også vurderes med sikte på andre menigheter som trenger tilhørighet og tilsyn uten å fullt ut å tilfredsstille gjeldende ordning og/eller gi sin tilslutning til Frikirkens lære og praksis, dersom Frikirken ønsker dette på generelt grunnlag og i de enkelte tilfeller.

Synodestyret drøftet henvendelsen fra Østre presbyterium. Drøftingen tok utgangspunkt i tilsynsmannens rapport fra tilsynsbesøk i mai 2022, hvor det fremkommer at INSPIRE kirken ikke kan gi sin tilslutning til de lutherske bekjennelsesskriftene generelt og luthersk dåpssyn spesielt.

Vedtak: Frikirken har per i dag ingen ordning for permanent assosiert tilknytning, og synodestyret ber derfor presbyteriestyret finne en god måte å avslutte INSPIRE kirkens assosierte tilknytning på. Synodestyret ønsker Guds rike velsignelse over menighetens videre arbeid.

B. PROTOKOLLUTSKRIFT FRA PRESBYTERIEMØTET I ØSTRE PRESBYTERIUM

SAK 3 – Ordning for assosiert tilknytning

Behandlerende komité

Komité 5. Leder: Laila Fresjarå Foldvik

Saksdokumenter

Styret i Østre presbyterium har fremmet sak for behandling i Synoden innen fristen i juni 2023, basert på behandlinger i styret i februar, mars og juni 2023, samt høring i menighetene. Forslaget har også vært drøftet ved flere anledninger i perioden:

Forslag:

Synoden oppretter en ordning for assosiert tilknytning på ubestemt tid, basert på gjeldende reglement for assosiert tilknytning.

Ordning for assosiert tilknytning kan være for menigheter som ønsker tilhørighet og tilsyn uten fullt ut å tilfredsstille gjeldende ordning og/eller gi sin tilslutning til Frikirkens lære og praksis, dersom det aktuelle presbyteriet og synodestyret godkjenner en avtale i det enkelte tilfellet.

Saken er fremmet i og med presbyteriestyrets forslagsrett innen den frist synodestyret har satt. Styret forutsetter at det påvirker synodestyrets videre saksbehandling hva presbyteriemøtet måtte velge å uttale om en slik ordning. Saken anses imidlertid å ligge i synodestyrets hender uavhengig av presbyteriemøtets vedtak, for endelig prosess og behandling fram mot og i Synoden 2024.

Saken fremmes uten forslag til vedtak.

Komiteens innstilling

Delt innstilling fra komiteen:

1. Vi forstår ønsket fra presbyteriestyret, men mener at prosessen om likekjønnet samliv først må landes. 6 stk.
2. Vi støtter presbyteriestyrets forslag. 2 stk

Votering

Antall stemmeberettigede til stede under stemmegivningen: 50

Avstemning

Forslaget fra presbyteriestyret fikk 15 stemmer

Forslag 1 fra komiteen fikk 28 stemmer

6 stemte blankt

Vedtak

Vi forstår ønsket fra presbyteriestyret, men mener at prosessen om likekjønnet samliv først må landes.

C. GJELDENE RETNINGSLINJER FOR ASSOSIERT TILKNYTNING

5.1.2 RETNINGSLINJER FOR ASSOSIERT TILKNYTNING

Assosiert tilknytning er en mulig ordning for grupper/menigheter som vurderer å slutte seg til Den Evangelisk Lutherske Frikirke, men som ennå ikke vil melde seg inn på ordinært vis.

I ASSOSIERT TILKNYTNING INNEBÆRER

1. Tilslutning til vår basis i Bibel og bekjennelse.
2. Tilbud om at Den Evangelisk Lutherske Frikirkes tilsynsorganer kan øve tilsyn med gruppen/menigheten. Dette innebærer tilsynsbesøk med rådgiving og veiledning for gruppen/menigheten og dens ledere og arbeid med å forebygge og løse konflikter. Nærmere retningslinjer utarbeides av det aktuelle tilsynsorgan i samarbeid med den aktuelle menighet/gruppe.
3. Observatørstatus ved presbyterie- og synodemøter.
4. Tilbud om samme informasjon som til Den Evangelisk Lutherske Frikirkes menigheter, invitasjon til ansatte til Predikant- og arbeidermøtene og til ledere til aktuelle kurs og samlinger.

2 FRAMGANGSMÅTE VED ETABLERING AV ASSOSIERT TILKNYTNING

1. Under drøftelse av punkt A.1 vil det være hensiktsmessig med en grundig gjennomgang av «Ordet og Kirken», Den Evangelisk Lutherske Frikirkes skrift- og kirkesynserklæring.
2. Det vil være nødvendig å komme fram til avtaler om hvordan den aktuelle gruppe/menighet tenker seg samarbeidet med Den Evangelisk Lutherske Frikirkes menigheter i det aktuelle distrikt, med hensyn til for eksempel barne- og ungdomsarbeidet.
3. Det vil være grunn til å avklare på hvilken måte den aktuelle gruppe/menighet tenker seg å gi sitt bidrag til og gjøre seg bruk av misjon og andre kirkelige fellestiltak.
4. De samtaler som eventuelt skal føre fram til assosiert tilknytning, føres fra Den Evangelisk Lutherske Frikirkes side av representanter både fra presbyteriestyret og synodestyret.
5. Under forhandlingene bør en ta tilstrekkelig tid til å klargjøre hva som gjør at assosiert tilknytning foretrekkes framfor en ordinær tilslutning.
6. Før assosiert tilknytning inngås skal avtale om gjensidige forpliktelser av informasjonsmessig og økonomisk art, samt utøvelse av det kirkelige tilsyn, foreligge.
7. En avtale om assosiert tilknytning må i et hvert tilfelle godkjennes av det aktuelle tilsynsorgan.
8. Avtalen evalueres av partene innen en på forhånd bestemt tidsramme.